

SELSKABER SØGER ØKONOMISK STØTTE FOR AT KUNNE FØRE PRINCIPIELLE SKATTESAGER

To principielle sager viser nu konsekvenserne af, at selskaber og fonde ikke længere har ret til omkostningsgodtgørelse, når de vinder over SKAT. Selvom begge sager blev vundet af skatteyderne, blev de kun ført, fordi selskaberne fik økonomisk støtte fra eksterne parter.

Sagerne illustrerer, at den manglende omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde er retssikkerhedsmæssig problematisk. Både fordi den manglende omkostningsgodtgørelse kan føre til, at selv principielle sager ikke bliver ført, hvis det økonomiske krav ikke står mål med udgifter og ressourcer forbundet med at få ret. Og fordi afskaffelsen af omkostningsgodtgørelse i 2009 har medført en forskelsbehandling af ellers identisk og konkurrerende virksomheder, alt efter om de er drevet i personlig regi eller i selskabsregi.

Derudover strider det mod enhver rimelighed, at man ikke kan få omkostningsgodtgørelse, selv i de sager, hvor SKAT uberettiget har påført et selskab et økonomisk tab, men alligevel ikke vil tilbagebetale beløbet. Det er en af de sager som gennemgås i notatet et eksempel på.

Det anbefales derfor, at der af retssikkerhedsmæssige årsager genindføres omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde i skattesager.

Nye tal fra Skatteministeriet viser i øvrigt, at statens udgifter til omkostningsgodtgørelse til personer er steget fra ca. 133,9 mio. kr. i 2011 til 136,1 mio. kr. i 2012. Altså en stigning på 1,7 pct. På Finansloven for 2012 er der afsat 175 mio. kr. til ordningen.

1. Indledning

I forbindelse med skattereformen i 2009 blev omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde i skattesager afskaffet med det formål at finde en årlig besparelse for staten på 50 mio. kr.¹

Det betyder, at selskaber og fonde ikke længere kan få erstatning for sine udgifter til sagkyndig bistand i skattesager. Heller ikke selvom det er selskabet eller fonden, der vinder sagen.²

Fysiske personer kan fortsat få omkostningsgodtgørelse.

2. Forskelsbehandling af konkurrerende virksomheder

Reglerne indebærer den forskelsbehandling, at mens en murer- eller konsulentvirksomhed, der drives i personligt regi kan få omkostningsgodtgørelse, så skal en tilsvarende virksomhed, som drives i selskabsform, selv betale for sine udgifter til "at få ret" i en eventuel skattesag.

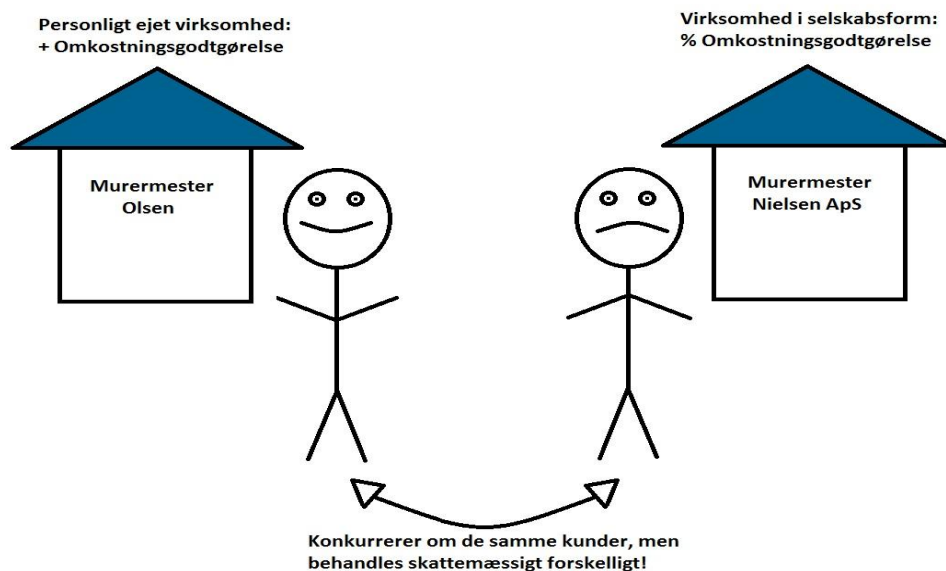
Fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv er det betænkeligt, at der eksisterer en forskelsbehandling i omkostningsgodtgørelsesinstituttet afhængig af, om man er en personligt drevet virksomhed, eller en virksomhed drevet i selskabsform. I skatteretlig henseende har det således ingen betydning for fx spørgsmålet om en driftsudgift er fradragsberettiget eller ej, om

¹ Se Skattekommissionens oprindelige forslag fra februar 2009 samt CEPOS' s notat "[Skal det koste penge at vinde over SKAT?](#)"

² Afskaffelsen af omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde er i stedet blevet erstattet af en fradragsret for afholdte udgifter til sagkyndig bistand i skattesager, jf. Ligningslovens § 7 Q, stk. 3.. Fradragsretten dækker imidlertid kun 25 pct. af omkostningerne. Men derudover har fradragsretten kun reel værdi, hvis der er tale om et selskab med overskud. Navnlig for mange mindre virksomheder, herunder iværksættervirksomheder – for hvem det kan tage flere år at opbygge et overskud – risikerer man altså at stå tilbage med meget store økonomiske tab, selvom selskabet eller fonden vinder en skattesag.

virksomheden drives i personligt regi eller i selskabsform. Det afhænger af virksomhedens aktiviteter og formål.

Den manglende omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde betyder altså, at to i øvrigt identiske og konkurrerende virksomheder skatteretligt bliver behandlet forskelligt i forhold til adgangen til omkostningsgodtgørelse, selvom de i alle andre henseender er underlagt samme skatteregler.

Risikoen ved den manglende omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde er derudover, at en skatteretlig vindssag ikke bliver ført, hvis den økonomiske gevinst ved at vinde sagen ikke står mål med de ressourcemæssige og økonomiske udgifter forbundet hermed.

Retssikkerhedsmæssigt er det ellers en fordel, at skatteyderne klager over afgørelser, som de er uenige i, selvom skattekravet ikke står mål med omkostningerne. Det vil nemlig have den generelt præventive effekt, at en forkert - og måske endda principiel - afgørelse ikke kommer til at danne præcedens for SKATs fortsatte (forkerte) fortolkning og praksis.

3. Økonomisk tab som følge SKATs fejl - ingen ret til omkostningsgodtgørelse

Et eksempel på en principiel sag, hvor selskabet ikke var berettiget til omkostningsgodtgørelse er [SKM2012.647.BR](#). Sagen - som ellers var principiel - blev kun ført, fordi den blev støttet af den private ”Skatteretsfonden”, der blev oprettet i 1978 med det formål at yde økonomiske støtte til førelse af principielle skattesager ved primært de ordinære domstole.³

Den konkrete sag vedrørte et selskab, som var stiftet i 2004 efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse. SKAT mente imidlertid, at betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse ikke var opfyldt og ændrede derfor selskabets selvangivelse. Sagen blev påklaget til Landsskatteretten, som gav selskabet medhold. SKAT ændrede derfor selskabets beskatning tilbage, så det svarede til, hvad den oprindeligt havde selvangivet for indkomståret 2004.

Skattemæssigt var man således tilbage til udgangspunktet, men de to ændringer medførte, at selskabet havde betalt mere i rente, end det havde modtaget. Konsekvensen af SKATs forkerte

³http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Skat%20og%20retssikkerhed/Skatteretsfonden_stoette%20til%20skattesager

afgørelse var altså, at selskabet havde lidt et økonomisk tab på 44.310 kr. På den baggrund udtalte Helsingør Byret, at det ville:

”være urimeligt, at selskabet skal bære et tab, der alene er en følge af SKATs ændringer af selskabets indkomstansættelser.”

Byretten afgjorde således, at SKAT skulle dække det økonomiske tab på 44.310 kr., som selskabet havde lidt, som følge af SKATs oprindelige fejlfortolkning af reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse.

På grund af sagens beskedne beløb - 44.310 kr. - og det forhold, at selskabet ikke var berettiget til omkostningsgodtgørelse, blev den ellers principielle sag kun ført, fordi selskabet fik støtte fra Skatteretsfonden. Hvis selskabet ikke havde modtaget denne støtte, havde det - som følge af SKATs fejl - stået tilbage med et økonomisk tab. Hvad enten de havde ført sagen eller ej.

4. Principiel sag blev kun ført fordi andre støttede sagen økonomisk

En anden principiel sag som kun lod sig gøre at føre, fordi andre aktører bakkede op økonomisk, er sagen mod Symbion Capital A/S, der fik Højesterets ord for, at de fradrag som SKAT anfægtede, havde været berettiget.

Symbion Capital A/S - en mindre venturefond - havde taget fradrag for et såkaldt ”management fee” i medfør af statsskattelovens § 6, stk. 1, litra a. Det svarede til principperne i den praksis, som havde været gældende siden Højesteretsafgørelse i U 1942.278, og til Landsskatterettens praksis i bl.a. [SKM2006.409.LSR](#) og [SKM2007.587.LSR](#)⁴, hvor den havde anerkendt venturefondes fradrag for udgifter til formueadministration. SKAT tabte da også sagen - og en anden tilsvarende sag - i Landsskatteretten, jf. henholdsvis [SKM2008.485.LSR](#) (Symbion) og [SKM2008.484.LSR](#).

Selvom SKAT nu havde lidt 4 nederlag i Landskatteretten, valgte Skatteministeriet at indbringe Symbion-sagen (SKM2008.485 LSR) for Landsretten.⁵ Her fik ministeriet medhold, men sagen blev - med økonomisk støtte fra andre aktører - anket til Højesteret, som gav Symbion Capital A/S medhold.

Dermed er sagen mod Symbion Capital A/S reelt et eksempel på den retssikkerhedsmæssige risiko der er forbundet med, at selskaber og fonde i dag er afskåret fra omkostningsgodtgørelse. Kun fordi der var økonomisk støtte at hent fra andre aktører, blev den principielle sag bragt helt til Højesteret, som dermed kunne skabe klarhed om retsstillingen, så SKAT ikke fortsatte sin forkerte og tvivlsomme praksis også på andre sager.

5. Skatteministeriets udgifter til henholdsvis omkostningsgodtgørelse og kammeradvokat

En gennemgang af Skatteministeriets årlige redegørelser om omkostningsgodtgørelse viser, at statens udgifter til omkostningsgodtgørelse er faldet markant de sidste par år.

I 2009 og 2010 udgjorde udgifterne således henholdsvis 164,5 og 168,2 mio. kr., hvilket i 2011 og 2012 var reduceret til henholdsvis 132,9 og 136,1 mio. kr. Der var på Finansloven for 2012 afsat 175 mio. kr. til ordningen.

Tabel 1: Skatteministeriets årlige udgifter til omkostningsgodtgørelse										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antallet af afsluttede sager hvor der er givet	3.478	4.822	4.331	4.440	3.794	3.106	3.283	2.362	1.677	1.761

⁴ Denne praksis har mere eller mindre været gældende siden Højesteretsafgørelse i U 1942.278, som dog vedrørte udgift til formueadministration, jf. også <http://corit-advisory.com/wp-content/uploads/2011/12/Den-skatteretlige-behandling.pdf>

⁵ Se om begrundelserne herfor i [SKM2008.486.DEP](#).

omkostningsgodtgørelse										
Årets faktiske bruttoudgifter til omkostningsgodtgørelse (mio.kr.)	115	132	141	126	162	147	165	168	134	136
Gennemsnitbetaling pr. sag (kr.)	33.065	27.375	32.556	28.378	42.699	47.328	50.259	71.126	79.905	77.229

Kilde: Tallene stammer fra Skatteministeriets årlige redegørelser om omkostningsgodtgørelse

CEPOS har tidligere - og på baggrund af interne tal fra Skatteministeriet - dokumenteret, hvordan Skatteministeriets udgifter til sin egen advokatbistand, nemlig Kammeradvokaten, er fordoblet indenfor de seneste 5 år.⁶

En stor del af den besparelse, man har hentet ved at afskære selskaber og fonde fra omkostningsgodtgørelse, er altså i stedet gået til at styrke Skatteministeriets juridiske bistand og kompetencer i skattesager:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Salær og andre retssagsudgifter til Kammeradvokaten	47,6	44,4	49,3	60,0	51,3	65,8	74,2	81,6	83,35	93,9
Andre former for rådgivning	2,4	0,7	2,4	1,2	1,2	1,5	2,0	3,8	8,90	16,8
Skatteministeriets udgifter til Kammeradvokat i alt	50,0	45,1	51,7	61,2	52,5	67,3	76,2	85,4	92,25	110,7

Kilde: Skatteministeriets interne tal over udgifter til retssager, som CEPOS har fået aktindsigt i.⁷

Mens Skatteministeriet altså har oprustet sin egen sagkyndige bistand i skatteretssager må skatteyderne foretage en økonomisk afvejning af mulighederne for at styrke dennes sagkyndige bistand. For skatteydernes vedkommende vil det afgørende for at føre en sag mod SKAT, således ikke nødvendigvis være, om man har et legitimt krav, men derimod om det er økonomisk rentabelt, jf. Symbion Capital A/S og [SKM2012.647.BR](#).

6. Konklusion

[SKM2012.647.BR](#) og sagen mod Symbion Capital A/S er eksempler på de retssikkerhedsmæssige udfordringer, der er forbundet med, at selskaber og fonde ikke længere har adgang til omkostningsgodtgørelse. Muligheden for at bringe Symbion Capital A/S til Højesteret og dermed få afklaret et principielt spørgsmål, lod sig eksempelvis kun gøre, fordi eksterne aktører støttede med økonomisk bistand. Tilsvarende blev [SKM2012.647.BR](#) også kun ført, fordi der blev ydet økonomisk støtte fra Skatteretsfonden. Beløbet var af en så relativt begrænset størrelse (44.310 kr.), at det ikke kunne betale sig for selskabet at gøre kravet gældende, selvom det vedrørte et principielt spørgsmål, og selvom det reelt var SKAT der var direkte årsag til, at selskabet havde lidt det økonomiske tab på 44.310 kr.

I en retsstat som den danske, hvor det bærende princip er ”lighed for loven”, bør ingen skatteydere, som vinder en sag over SKAT, kunne lide et økonomisk tab fordi SKAT har truffet en forkert afgørelse. Risikoen er nemlig, at selv principielle sager ikke bliver ført, hvormed SKATs forkerte praksis også vil danne præcedens for andre sager. Men derudover strider det også mod

⁶ <http://www.cepos.dk/publikationer/analyser-notater/analyser-single/artikel/skatteministeriets-brug-af-kammeradvokaten-er-fordoblet-paa-5-aar/>

⁷ Tallet er opgjort i årets priser i mio. kr. og vedrører kun udgifter, som er direkte relateret til retssager (dog ikke retssagsafgifter, jf. følgende). Da formålet har været at skabe et så direkte sammenligningsgrundlag med udgifterne til omkostningsgodtgørelse har CEPOS valgt ikke at medregne Skatteministeriets udgifter til retsafgifter. Det skyldes, at der overfor skatteyderne gælder et løft på, hvor meget de skal betale i retsafgifter, jf. retsafgiftslovens § 1, stk. 3 og 2, stk. 3. Samme løft gælder ikke for Skatteministeriet, og derfor beløber Skatteministeriets udgifter til retsafgifter sig årligt til flere millioner kroner.

enhver form for rimelighed - som sagen mod Symbion Capital A/S og sagen i [SKM2012.647.BR er eksempler på - at man uforskyldt kan lide et økonomisk tab, selv i de tilfælde hvor det er SKAT der har fortolket og anvendt reglerne forkert.](#)

Derfor anbefales det, at omkostningsgodtgørelse for selskaber og fonde genindføres, så en skatteretlig vindings sag aldrig kan udvikle sig til en økonomisk tabersag.